

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/5/2023
Identifikačné číslo spisu:	6122459226
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6122459226.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H. X. J., narodeného XX.XX.XXXX, Y, G. XXXX/X, podnikajúceho pod obchodným menom H. X. J. P., H.: XX XXX XXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Ďurajovou, Rožňava, Námestie 1. mája 11, proti žalovanému P. U., narodenému XX.XX.XXXX, P. XXX, zastúpenému advokátom JUDr. Ladislavom Csákóm, Rožňava, Hviezdoslavova 4, o zaplatenie 4 100 eur, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 11Cpr/5/2023, o nesúhlase Okresného súdu Košice II s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Košice II s postúpením sporu Okresným súdom Rožňava je dôvodný.

Na prejednanie sporu je kauzálna príslušnosť Okresný súd Košice II.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II predložil spor Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnosti príslušnosti (§ 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“) dôvodiac tým, že najskôr Okresný súd Banská Bystrica listom z 13. januára 2023 postúpil spor Okresnému súdu Rožňava, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle ustanovenia § 10 ods. 3 resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní. Následne mu bol Okresným súdom Rožňava spor postúpený ako súdu príslušnému (§ 43 ods. 1 v spojení s § 23 písm. h) CSP). S poukazom na ustanovenie § 43 ods. 2 CSP s takýmto procesným postupom postupujúceho súdu nesúhlasil. Ozrejmilo, že ak sa Okresný súd Rožňava domnieval, že je tu dôvod na vyslovenie nesúhlasu s postúpením veci z Okresného súdu v Banskej Bystrici na Okresný súd Rožňava, správne mal svoj nesúhlas predložiť spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti, t. j. najvyššiemu súdu.

2. Najvyšší súd, ako súd funkčne príslušný (ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Rožňava a Okresnému súdu Košice II) podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Košice II s postúpením sporu je síce dôvodný, ale rozhodol, že aj napriek tomu je na prejednanie sporu kauzálna príslušnosť Okresný súd Košice II.

3. Podľa § 14 CSP všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

4. Podľa § 23 písm. h) CSP je na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky pre obvod Krajského súdu v Košiciach príslušný Okresný súd Košice II.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

6. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 2 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní na konanie je kauzálna príslušnosť Okresný súd Banská Bystrica.

9. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

10. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

11. Individuálny pracovnoprávny spor na účely Civilného sporového poriadku je spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávných a iných obdobných pracovných vzťahov (§ 316 ods. 1 CSP). Za individuálny pracovnoprávny spor sa považuje aj spor, ktorý vyplýva zo zásady rovnakého zaobchádzania, ak súvisí s individuálnym pracovnoprávnym sporom (§ 316 ods. 2 CSP). Individuálnosť pracovnoprávných vzťahov sa prejavuje tým, že vždy ide o konkrétny vzťah medzi konkrétnym zamestnancom a konkrétnym zamestnávateľom. Tento vzťah vzniká vždy medzi konkrétnymi subjektmi.

12. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na upomínacom Okresnom súde Banská Bystrica proti žalovanému domáha zaplata sumy 4 100 eur spolu s príslušenstvom na tom skutkovom a právnom základe, že žalovaný pracoval u žalobcu ako pomocný stavbyvedúci na základe Dohody o pracovnej činnosti zo 7. septembra 2021 v rámci pracovného času od 7,00 hod. do 16,00 hod. Žalovaný mal zverené osobné motorové vozidlo žalobcu zn. škoda Yeti EVČ: Y. na služobné účely, s ktorým zavinil bližšie opísanú dopravnú nehodu ku ktorej došlo 12. novembra 2021 v čase o 18,40 hod., teda vo večerných hodinách mimo pracovného času a za použitia vozidla žalobcu na súkromné účely. Podľa žalobnej námietky predmetnú dopravnú nehodu zavinil žalovaný a došlo pri nej k hmotnej škode na vozidle žalobcu (4 100 eur titulom opravy vozidla na základe zmluvy o oprave) za ktorú zodpovedá žalovaný zmysle ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný v rámci podaného odporu proti platobnému rozkazu (č. I. 52 a nasl.) nespochybnil, že bol u žalobcu v čase dopravnej nehody zamestnaný a že v tom čase došlo k dopravnej nehode, ktorú riešila polícia a bol uznaný vinným právoplatným rozhodnutím vydanom v správnom konaní. Namietal pravdivosť tvrdenia žalobcu, že by bol použil vozidlo, ktoré malo účasť na predmetnej dopravnej nehode

na súkromné účely a dodal, že ak by sa tak bolo stalo, takéto konanie by vykazovalo znaky prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla v zmysle § 217 Trestného zákona a bol by trestne stíhaný a zrejme aj odsúdený za tento trestný čin. Zdôraznil, že v žiadnom prípade nešlo o súkromnú jazdu, pretože ako uviedol, pracoval na rôznych stavbách žalobcu, či už na akcii „Mrziazne Unčovice“, ale v deň dopravnej nehody pracoval na stavbe v blízkosti Tesco Nové Zámky cca. do 18,00 až 18,15 hod., kedy sa pohol do obce Radava, kde mal zabezpečené žalobcom (zamestnávateľom) ubytovanie. Nemal dôvod na akúkoľvek súkromnú jazdu vozidlom svojho zamestnávateľa s tým, že sa jednalo nepochybne o jazdu, ktorú vykonával v priamej súvislosti s výkonom dohodnutých prác na základe Dohody o pracovnej činnosti. V tejto súvislosti sa odvolal na ustanovenie § 225 Zákonníka práce, v zmysle ktorého zamestnanec zodpovedá zamestnávateľovi, s ktorým uzatvoril dohodu podľa § 223, za škodu spôsobenú zavineným porušením povinností pri výkone práce alebo v priamej súvislosti s ním rovnako ako zamestnanec v pracovnom pomere. Náhrada škody spôsobená z nedbanlivosti nesmie presiahnuť tretinu skutočnej škody a nesmie byť vyššia ako tretina odmeny dohodnutej za vykonanie tejto práce okrem prípadov podľa § 182 až § 185. Akcentoval, že žalobcova právna argumentácia v podanej žalobe je nesprávna, ak žalobu opiera o ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka.

13. Súdom príslušným na prejednanie veci podľa CSP sa rozumie ten súd, u ktorého je daná nielen miestna príslušnosť, ale aj príslušnosť vecná, kauzálna a funkčná.

14. Pokiaľ v danom prípade Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Rožňava ako súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku (§ 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní), nepostupoval správne. Najvyšší súd posudzujúc žalobu žalobcu podľa obsahu dospel k záveru, že aj keď žalobca nárok na zaplatenie žalovanej sumy žiada titulom náhrady škody na osobnom motorovom vozidle žalobcu (náklady za opravu vozidla) za ktorú zodpovedá žalovaný zmysle ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z podaného odporu proti platobnému rozkazu vyplývajú diametrálne odlišné rozhodujúce skutočnosti, podľa ktorých škodu na osobnom motorovom vozidle žalobcu spôsobil žalovaný zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním a ktorý za takto spôsobenú škodu zodpovedá svojmu zamestnávateľovi.

15. Okolnosti a tvrdenia v podanom odpore naznačujú, že prejednávaný spor by mohol (ale nemusel) napĺňať atribúty individuálneho pracovnoprávneho sporu, ktorého prejednanie CSP zveruje osobitne zákonom určeným súdom uvedených v § 23 CSP. V konečnom dôsledku pre posúdenie toho, či sa jedná o individuálny pracovnoprávny spor, bude rozhodujúce vyhodnotiť právny vzťah medzi stranami v čase dopravnej nehody v závislosti od toho, či bolo služobné vozidlo účastné na dopravnej nehode použité na súkromné alebo služobné účely. Uvedené bude vecou rozhodnutia súdov na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany. Treba zdôrazniť, že v okolnostiach daného prípadu nejde o prípad prejednavania meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o skutočnosti odôvodňujúce určenie miestnej a kauzálnej príslušnosti ako podmienky konania všeobecného súdu.

16. Pri určení kauzálnej príslušnosti konkrétneho súdu je smerodajná miestna príslušnosť (§ 13, § 14 CSP), ktorá sa vzťahuje na osobu žalovaného. V posudzovanom prípade žalobca ako žalovaného označil fyzickú osobu s adresou trvalého pobytu v P., pričom v zmysle § 14 CSP je všeobecným súdom fyzickej osoby súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu. Príslušným súdom na prejednanie veci je v takomto prípade podľa § 23 písm. h) CSP Okresný súd Košice II ako súd s osobitnou kauzálnou príslušnosťou, keď adresa trvalého pobytu žalovaného je v obvode Krajského súdu Košice.

17. Najvyšší súd dáva za pravdu Okresnému súdu Košice II v tom smere, že pokiaľ mal Okresný súd Rožňava za to, že mu nemal byť Okresným súdom Banská Bystrica spor postupovaný, mal podľa správnosti svoj nesúhlas s postúpením bezodkladne predložiť spoločne nadriadenému súdu t. j. najvyššiemu súdu na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP) a nemal spor ďalej „postupovať“ z dôvodu kauzálnej nepríslušnosti Okresnému súdu Košice II. Uvedenému záveru koreluje aj výrok

rozhodnutia o dôvodnosti nesúhlasu Okresného súdu Košice II s postúpením sporu Okresným súdom Rožňava. Avšak z dôvodov uvádzaných vyššie (pozri odseky 12. až 15.) najvyšší súd dospel k záveru, že na prejednanie sporu je aj napriek tomu kauzálne a miestne príslušný Okresný súd Košice II.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.